

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

תאריך: ח' סיון, תשע"ב 29/05/2012

סומן: כ-12-10314

לכבוד

פרופ' עוזד שריג

הממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון

משרד האוצר

נכבדי שלום רב,

הנדון: מתן היתר שליטה בחברת 'מגדל' למר שלמה אליהו

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: התנועה) הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. על פי פרסומים בתקשורת, בימים אלו בוחן משרדך להעניק למר שלמה אליהו, בעל המניות הגדול ביותר בבנק לאומי והבעלים של חברת הביטוח 'אליהו', היתר שליטה בחברת האחזקות 'מגדל' אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ - אחת החברות הגדולות בארץ לביטוחי חיים, המנהלת כ-33% מכלל קרנות הפנסיה וביטוחי החיים בישראל.
2. בקשה למתן היתר שליטה התקבלה לאחר ששלמה אליהו סיכם על רכישת כלל מניותיה של חברת ג'נרלי האיטלקית, בעלת השליטה בחברת האחזקות 'מגדל'.
3. זהות בעל השליטה בחברת ביטוח, המנהלת את כספי הפנסיה ופוליסות הביטוח של אזרחים כה רבים - הינה בעלת משמעות ברורה לציבור הרחב, ויש בבחירתה אינטרס ציבורי.
4. על רקע הפרסומים הנ"ל, נבקש להזכיר כי בעבר הביע מר שלמה אליהו רצון לגבש גרעין שליטה בבנק לאומי, בו הוא מחזיק בכ-9.6% מהון המניות של הבנק, ומהווה את בעל המניות הגדול ביותר. בפרט, הוא הביע את רצונו לקנות את אחזקותיה של המדינה בבנק וכך להפוך לבעל השליטה בו, ונתקל בהתנגדות עקבית לכך מבנק ישראל, ללא צידוק פומבי (ר' למשל מוטי בסוק, האם בנק ישראל מונע משלמה אליהו להשתלט על בנק לאומי מפני שהוא מזרחי?, דה מרקר 18.11.2009).

¹ <http://www.themarket.com/markets/1.553184>

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

5. רצונו זה מעולם לא הבשיל לידי מימוש, ולאחרונה ועדת הכספים אישרה חוק שמאפשר את קיומו של בנק ללא גרעין שליטה, שצפוי לעמוד בדרכו של אליהו בנסיון לגבש גרעין שליטה בבנק (ר' תומר אביטל, ועדת הכספים אישרה את "חוק לאומי": בנק יוכל להתנהל ללא בעל שליטה, **כלכליסט**, 14.02.12).
6. למעשה, ככל שידוע לנו, מר אליהו כלל לא הגיש בקשה רשמית לקבלת היתר שליטה בבנק לאומי מהמפקח על הבנקים בבנק ישראל. יחד עם זאת, ניכר כי התקיימו מגעים כאלו ואחרים בין אליהו לבין בנק ישראל, ייתכן בצורה לא פורמאלית, במסגרתם הבנק סירב הן למכור לו את אחזקות המדינה והן לתת לו היתר שליטה בלאומי (ר' למשל תני גולדשטיין, מדוע בבנק ישראל לא אוהבים את אליהו?, **ויינט**, 11.1.10³ או סיון איזקו, חגי מירום: "אליהו הבין שלא יקבל היתר שליטה בבנק לאומי", **דה מרקר**, 12.3.10⁴).
7. ככל שאכן כך הדבר, נבקש לקבל מענה בסוגיות הבאות:
 - א. האם משרדך עמד בקשר עם בנק ישראל בכל הקשור לעמדתו בנושא, בין אם ברכישת השליטה בבנק לאומי ובין אם ברכישת השליטה בחברת 'מגדל'.
 - ב. באם התקבלו במשרדך נימוקים לסירוב מבנק ישראל, נבקש לדעת מה טיבם והאם הם נלקחו בחשבון בשיקולי החלטתך.
8. בנוסף, לאחרונה התפרסמו בתקשורת דיווחים כי מר שלמה אליהו נדרש לשלם 'כופר' לרשות המסים בשל הוצאת שיקים ללא דיווח מחוץ לגבולות המדינה, בסך כולל של למעלה מ-80 מיליון שקלים לאורך השנים. בהשמך הדברים נטען כי חלק מהכסף שימש את מר אליהו בהימורים חוקיים בבתי קזינו בלונדון.
9. לאור כך, נבקש לדעת האם סוגיה זו נלקחה בחשבון בהכרעתכם האם לאשר למר שלמה אליהו רכישת שליטה על אחת מחברות הביטוח הגדולות במדינה.
10. נבקש להבהיר כי אין במכתבינו האמור כדי לחוות דעה על מר שלמה אליהו כמנהל, וכל שנבקש הוא שקיפות התהליך ופרסום המידע לציבור הרחב, למען ישפוט לעצמו.
11. זהות השולט בכספי פנסיה וביטוחי חיים הינה אינטרס ציבורי מובהק; זכות הציבור לדעת, והדרישה כי הליכי הבחירה ומתן ההיתרים מצד הרגולטור יהיו שקופים וחשופים, על מנת

² <http://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3562151,00.html>

³ <http://www.ynet.co.il/articles/0,7340,L-3832744,00.html>

⁴ <http://www.themarket.com/markets/1.1659241>

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

לאפשר דיון ציבורי ופתיח; אין זהו עונש או הכבדה המוטלת על הרגולטור ואלו המבקשים את אישורו, אלא זכות מוקנית לציבור שזכאי לממשה.

12. התנועה למען איכות השלטון בישראל קוראת לממונה על שוק ההון, הביטוח והחיסכון לפרסם לציבור את שיקוליו בהחלטתו האם להעניק למר שלמה אליהו שליטה בחברת 'מגדל', למען ידע הציבור וישפוט לעצמו מי מנהל את כספו.

13. לתגובתך המהירה, נודה.

בכבוד רב,

נילי אבן-חן, עו"ד
מנהלת מחלקת כלכלה ומחקר

עמרי בן חורין
מחלקת כלכלה ומחקר